

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
Вченої ради РДГУ
24.11.2022р. № 10

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ У
РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ

Рівне 2022

Методичні рекомендації щодо підготовки навчальних планів

1. Оформлення навчальних планів має бути виконане у відповідності до форми, що додається (додаток1, додаток2).

2. Назва галузі знань та спеціальності вказується відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Постановою №266 КМУ від 29.04.2015р., та внесених змін до неї. Назва освітньої програми може включати в себе назву спеціальності і спеціалізації або другої спеціальності (за потреби). Рекомендується в назві освітньої програми спеціалізацію (предметну спеціалізацію) зазначати в дужках, якщо при поєднанні предметних спеціалізацій обидві вносяться в дужки через кому.

3. Назва академічної/освітньої кваліфікації формується з назви освітнього **ступеня** (бакалавр, магістр, доктор філософії) та найменування спеціальності (спеціалізації).

4. Назва професійної кваліфікації (за умови присвоєння згідно затвердженого професійного стандарту) є назвою первинної посади, яку може обіймати випускник без досвіду попередньої роботи. Назву професійної кваліфікації (якщо її здобуття передбачається) слід обирати із числа наведених в 3-му (для рівня бакалавр) і 2 розділі (для рівнів магістр і доктор філософії) Державного класифікатора професій.

Кваліфікацію викладача присвоювати на спеціальностях, стандарти яких передбачають таке присвоєння, та за умов виконання психолого-педагогічної і практичної підготовки (пункт 7.6 та пункт 13), вивчення циклу методичних дисциплін за фахом.

5. Присвоєння професійних кваліфікацій має бути обґрунтоване відповідністю результатів навчання за освітньою програмою підготовки вимогам професійного стандарту (за його відсутності - кваліфікаційній характеристиці).

Присвоєння додаткової кваліфікації (зокрема за другою спеціальністю) підтверджується відповідною практичною підготовкою та окремою формою підсумкової атестації.

6. Обсяг освітньо-професійної програми за освітнім рівнем бакалавра на основі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС, а на основі диплома молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) – 120-210 кредитів ЄКТС, що визначається державними стандартами підготовки фахівців та відображається в освітній програмі та навчальному плані. Обсяг освітньо-професійної програми за освітнім рівнем магістра складає 90 кредитів ЄКТС.

7. Графік освітнього процесу за денною формою укладається, виходячи з наступних позицій:

7.1. Навчальний рік в університеті, як правило, розпочинається 1 вересня і включає: 2 семестри (осінній та весняний), упродовж яких теоретичне навчання та практики завершуються екзаменаційними сесіями (зимовою та літньою). Сукупна тривалість семестрів, екзаменаційних сесій і практик впродовж навчального року (курсу) не може бути меншою за 40 тижнів.

7.2. Тривалість канікул на навчальний рік (крім випускного) - не менше 8 тижнів, але не більше як 12 тижнів.

7.3. Тривалість теоретичного навчання, як правило, складає 35 тижнів на навчальний рік, але може бути змінена у випадку проведення навчальних та виробничих практик.

7.4. Тривалість екзаменаційної сесії (денна форма навчання), як правило, складає 3 тижні (планується до 5 екзаменів), однак може бути зменшена до 1-2 тижнів (планується до 4

екзаменів). Планувати на екзаменаційну сесію менш як 3 іспити недоцільно (за винятком випускного семестру).

7.5. Для проведення кожної форми підсумкової атестації (атестаційний екзамен, комплексний екзамен, захист випускної кваліфікаційної роботи) в графіку освітнього процесу виділяється 1 тиждень в межах встановленого терміну навчання. Кредити ЄКТС для проведення атестації не присвоюються (з огляду на те, що в ході атестації здійснюється оцінювання рівня програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою).

7.6. Обсяг практичної підготовки спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка має складати не менше 30 кредитів ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм (починаючи з першого року навчання) і не менше 30 кредитів ЄКТС (включно з магістерським дослідженням) у межах обов'язкової частини магістерських програм.

7.7. Обсяг практичної підготовки має відповідати державним професійним та/або освітнім стандартам.

7.8. При відведенні кредитів ЄКТС на написання курсових, кваліфікаційних робіт та переддипломних практик, якщо такі передбачені освітньою програмою, враховувати вимоги до мінімального обсягу кваліфікаційної роботи та лист МОН України від 23.10.2018р. № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» (не менше 3-5 год. на кожну сторінку мінімальних вимог до обсягу тексту). Залежно від специфіки теми роботи та спеціальності при виконанні дидактичних, мистецьких, програмних, технічних проектів планувати по 5 год. на одну сторінку, при виконанні теоретичних та методичних досліджень – по 3 год. на одну сторінку, що слід відобразити у методичних рекомендаціях до написання та захисту курсових і кваліфікаційних робіт.

8. Основою для розробки освітньо-професійних програм і навчальних планів випускаючими кафедрами є:

1) стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності);

2) перелік компетентностей випускника;

3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти;

4) форми атестації здобувачів вищої освіти;

5) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності) або кваліфікаційних характеристик працівників;

6) Для галузі знань 01 Освіта /Педагогіка – Концепція розвитку педагогічної освіти, Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

7) Для освітніх програм, підготовка за якими здійснюється за програмою «Подвійний диплом», навчальний план формується відповідно до укладених договорів між закладами вищої освіти та з дотриманням університетських положень.

Не допускається планування навчальних компонентів, за якими не закріплені результати навчання. Обсяги навчальних дисциплін мають бути пропорційними їх участі у забезпеченні досягнення заявлених результатів навчання.

9. Назви освітніх компонентів не повинні дублювати назву освітньої програми.

10. Обсяг усіх видів навчального навантаження (навчальні дисципліни, практики, курсові і кваліфікаційні роботи) студента в плані має бути кратним цілому числу кредитів ЄКТС, з мінімальним обсягом – 3 кредити. Оптимальний обсяг нормативної дисципліни- 5 кредитів ЄКТС. Обсяг вибіркової дисципліни становить 3 кредити ЄКТС або кратний цьому числу. Навчальне навантаження студента на навчальний рік – 60 кредитів ЄКТС.

11. На виконання курсової роботи виділяється мінімум 3 кредити ЄКТС (не менше 3-5 год. на кожен сторінку мінімальних вимог до обсягу тексту), що має бути відображено в початковому плані. Позицію «курсова робота» відображати окремим рядком і з присвоєнням цифри ОК. Кількість курсових робіт не повинна перевищувати 1 на семестр (рекомендовано – 2 роботи на весь термін підготовки бакалавра). При цьому студентам 1 курсу курсові роботи не плануються взагалі, а у випускному семестрі можуть плануватися лише за умови відсутності в плані кваліфікаційної роботи бакалавра.

12. План освітнього процесу складається з двох блоків: обов'язкові компоненти освітньої програми (цикл загальної підготовки та цикл професійної підготовки) та вибіркові компоненти освітньої програми.

13. Враховуючи перелік загальних компетентностей TUNING, професійні стандарти «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», рекомендовано включити в навчальні плани обов'язкові дисципліни, які їх забезпечують.

Вибіркові дисципліни на освітньому рівні бакалавра на базі ПЗСО включати з третього семестру, на освітньому рівні «бакалавра» на базі Молодшого спеціаліста (Молодшого бакалавра) та на освітньому рівні магістра - з другого семестру. Дисципліни, запропоновані для вибору, не повинні мати тотожні назви, а відповідно і зміст.

Кожен вибір забезпечується дисципліною, яка доповнює здобуття фахових або загальних компетентностей та програмних результатів навчання за даною освітньою програмою та вибором дисципліни з іншої освітньої програми. Обсяг вибіркових дисциплін, які доповнюють здобуття загальних навчальних компетентностей, повинен становити не менше 10 % від загального обсягу вибіркових дисциплін. Перелік вибіркових дисциплін загальної підготовки оприлюднюється на сайті університету. У навчальних планах дисципліни вільного вибору студента циклу загальної підготовки зазначати: дисципліна вільного вибору з переліку 1, переліку 2, переліку 3, переліку 4, переліку 5, переліку 6. Переліки цих дисциплін формуються за поданням всіх кафедр університету:

Перелік 1 – для здобувачів освітнього ступеня бакалавр скороченого терміну навчання (2 семестр);

Перелік 2 – для здобувачів освітнього ступеня бакалавр повного терміну навчання (4 семестр);

Перелік 3 – для здобувачів освітнього ступеня бакалавр повного терміну навчання (6 семестр);

Перелік 4 – для здобувачів освітнього ступеня бакалавр повного терміну навчання (8 семестр);

Перелік 5 – для здобувачів освітнього ступеня магістр (2 семестр);;

Перелік 6 – для здобувачів освітнього ступеня магістр (3 семестр).

Вибір з циклу професійної підготовки забезпечується однією або двома дисциплінами в навчальному плані та вибором дисципліни із загально-університетського переліку.

При поєднанні двох предметних спеціалізацій (спеціальностей) в одній освітній програмі (наказ МОНУ від 12.05.2016р. № 506) освітні компоненти, що забезпечують кваліфікацію за двома спеціалізаціями повинні бути включені в обов'язковий блок пропорційно.

14. До навчальних планів спеціальності 014 Середня освіта дисципліни Психологія та Педагогіка включати в таких обсягах з поділом на відповідні модулі:

Дисципліна та її модулі	Кредит	Всього	Всього аудит	Лекції	Практ	Самостійна робота	Форма контролю
-------------------------	--------	--------	--------------	--------	-------	-------------------	----------------

Психологія	7	210	84	52	32	126	
Загальна психологія	3	90	36	24	12	54	е
Вікова і педагогічна психологія	2	60	24	14	10	36	з
Соціальна психологія	2	60	24	14	10	36	з
Педагогіка	9	270	108	66	42	162	
Дидактика	4	120	48	30	20	72	е
Інклюзивна освіта	1	30	12	6	4	18	
Історія педагогіки	2	60	24	16	8	36	з
Теорія і методика виховання	2	60	24	14	10	36	з

14.1. Загальний нормативний блок бакалаврського рівня має наступний обсяг:

Дисципліна та її модулі	Кредит	Всього	Всього аудит	Лекції	Практ	Самостійна робота	Форма контролю
Історія України	3	90	30	20	10	60	е
Історія української культури	3	90	30	20	10	60	е
Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	90	30	8	22	60	е
Філософія	3	90	30	20	10	60	е
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	180	60	0	60	120	е
Інформаційно-комунікаційні технології	3	90	36	6	30 (лаб.)	54	з

14.2. Дисципліни професійного нормативного блоку бакалаврського рівня мають наступний обсяг:

Дисципліна та її модулі	Кредит	Всього	Всього аудит	Лекції	Практ	Самостійна робота	Форма контролю
Основи наукових досліджень	3	90	36	20	16	54	е
Основи здоров'язбереження та безпеки життєдіяльності	3	90	36	20	16	54	е

14.3. Дисципліни професійного/загального нормативного блоку магістерського рівня мають наступний обсяг:

Дисципліна та її модулі	Кредит	Всього	Всього аудит	Лекції	Практ	Самостійна робота	Форма контролю
-------------------------	--------	--------	--------------	--------	-------	-------------------	----------------

Методологія і методи наукових досліджень	3	90	36	20	16	54	e
Стратегія сталого розвитку/Концепція сталого розвитку	3	90	36	20	16	54	e

15.1. Вивчення всіх навчальних дисциплін завершується заліком або екзаменом. Для обов'язкових дисциплін віддавати перевагу екзамену, для вибіркового – заліку. Якщо дисципліна викладається впродовж кількох семестрів, проміжний контроль може бути модульним.

15.2. Сумарна кількість екзаменів та заліків за семестр не може перевищувати 8 (але не більш як 5 екзаменів на 1 сесію).

15.3. Кількість аудиторних годин і годин самостійної роботи за всіма дисциплінами навчального плану має бути витриманим у співвідношенні 40:60 (для обов'язкових професійних дисциплін) та 34:66 (для всіх інших дисциплін);

15.4. Обов'язкова складова підготовки є інваріантною для всіх студентів, що навчаються за однією освітньою програмою.

16.1. Навчальний план для заочної форми навчання є адаптованою до меншої кількості аудиторних занять версією навчального плану денної форми навчання. Перелік дисциплін, їх кредитний вимір, вид навчальних занять і форми контролю повинні співпадати з планом денної форми.

16.2. Усі загальні реквізити навчального плану заочної форми навчання, окрім форми навчання, з - точністю переносяться з відповідного навчального плану денної форми навчання.

16.3. Таблиці «Практика» та «Атестація» навчального плану заочної форми навчання з точністю переносяться з відповідного навчального плану денної форми навчання.

16.4. Частка годин аудиторних занять з кожної навчальної дисципліни у плані заочної форми навчання має знаходитись у межах 10% - 12% загального обсягу цієї дисципліни. При цьому кількість годин аудиторних занять з будь-якої дисципліни не може бути меншою за 6.

16.5. Відсоток скорочення кількості аудиторних занять (порівняно з планом денної форми навчання) повинен бути пропорційним за всіма дисциплінами навчального плану. При визначенні коефіцієнта скорочення годин аудиторних занять слід враховувати тривалість сесії (неділя і святкові дні - вихідні), тривалість робочого дня (8 академічних годин на день), а також необхідність виділення часу на складання заліків (2 години) та екзаменів (4 години). В день складання екзамену може плануватися не більш як 4 години аудиторних занять.

16.6. Освітній процес за заочною формою навчання здійснюється під час сесій та самостійного навчання у міжсесійний період. Міжсесійний період для заочної форми навчання - це частина навчального року, протягом якого здійснюється самостійна навчальна робота студента. Сесія для заочної форми навчання – це частина навчального року, протягом якої здійснюється освітній процес за всіма видами навчальних занять, що передбачають контакт викладача та студента (лекції, лабораторні, практичні та семінарські заняття, консультації та контрольні заходи).

16.7. Загальна тривалість сесій на кожний навчальний рік визначається, виходячи з обсягу додаткових відпусток, зазначених у ст. 15 Закону України «Про відпустки». На першому та другому курсах студентам-заочникам надаються додаткові оплачувані відпустки тривалістю 30 календарних днів, для студентів третього і наступних курсів та при здобутті

наступної вищої освіти - 40 календарних днів. Для проведення атестації надаються додаткові оплачувані відпустки: на період складання державних екзаменів - 30 календарних днів, на період підготовки та захисту кваліфікаційної роботи - чотири місяці.

17. Необхідною умовою затвердження проєктів навчальних планів є проведення їх експертизи – навчально-методичними комісіями факультетів, навчальним відділом, навчально-методичною радою та вченою радою університету.

18. З метою якісної реалізації освітньої програми викладання дисциплін доручати викладачам профільних кафедр, у яких є відповідні підтвердження професійної активності згідно пунктів 37 і 38 Постанови КМУ № 1187 від 30.12.2015 року (в редакції Постанови КМУ від 24.03.2021 року №365). Для цього до проєкту навчального плану слід додавати службову записку про розподіл дисциплін між кафедрами університету на період дії освітньої програми та навчального плану.